

ES harta — standartu noteikšana attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu brīvību Eiropas Savienībā

Eiropas Parlamenta 2013. gada 21. maija rezolūcija par ES hartu — standartu noteikšanu attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu brīvību Eiropas Savienībā (2011/2246(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 19. pantu, Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 19. pantu un UNESCO Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 10. pantu, Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, Eiropas Padomes Ministru padomes un Parlamentārās asamblejas deklarācijas, ieteikumus un rezolūcijas, kā arī Venēcijas komisijas un cilvēktiesību komisāra izdotos dokumentus par vārda brīvību un plašsaziņas līdzekļu informācijas brīvību,
- ņemot vērā ES Pamattiesību hartas 11. pantu, Līguma par Eiropas Savienību 2., 7. un 9. līdz 12. pantu, līgumu pantus, kas attiecas uz brīvību veikt uzņēmējdarbību, brīvību sniegt pakalpojumus, preču brīvu apriti un personu pārvietošanās brīvību, konkurenci un valsts atbalstu, kā arī Līguma par Eiropas Savienības darbību 167. pantu (kultūra),
- ņemot vērā Līgumam par Eiropas Savienību pievienoto protokolu par sabiedriskās apraides sistēmu dalībvalstīs, kas pazīstams kā Amsterdams protokols,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 10. marta Direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva)¹,
- ņemot vērā Komisijas dienestu darba dokumentu par plašsaziņas līdzekļu plurālismu Eiropas Savienības dalībvalstīs (SEC(2007)0032),
- ņemot vērā Eiropas Preses brīvības hartu²,
- ņemot vērā Komisijas izveidoto Augsta līmeņa plašsaziņas līdzekļu brīvības un plurālisma grupu,
- ņemot vērā tā 2002. gada 20. novembra rezolūciju par plašsaziņas līdzekļu koncentrāciju³, 2003. gada 4. septembra rezolūciju par situāciju attiecībā uz pamattiesībām Eiropas Savienībā (2002)⁴, 2003. gada 4. septembra rezolūciju par televīziju bez robežām⁵, 2005. gada 6. septembra rezolūciju par Direktīvas 89/552/EEK „Televīzija bez robežām”,

¹ OV L 95, 15.4.2010., 1. lpp.

² <http://www.pressfreedom.eu/en/index.php>

³ OV C 25 E, 29.1.2004, 205. lpp.

⁴ OV C 76 E, 25.3.2004, 412. lpp.

⁵ OV C 76 E, 25.3.2004., 453. lpp.

kas grozīta ar Direktīvu 97/36/EK, 4. un 5. panta piemērošanu 2001. –2002. gadā¹, 2004. gada 22. aprīļa rezolūciju par vārda un informācijas brīvības pārkāpšanas risku ES un jo īpaši Itālijā (Pamattiesību hartas 11. panta 2. punkts)², 2008. gada 25. septembra rezolūciju par plašsaziņas līdzekļu koncentrāciju un plurālismu Eiropas Savienībā³, 2010. gada 25. novembra rezolūciju par sabiedrisko apraidi digitalizācijas laikmetā — duālās sistēmas nākotne⁴ un 2011. gada 10. marta rezolūciju par Plašsaziņas līdzekļu likumu Ungārijā⁵,

- ņemot vērā pašlaik aktuālo Eiropas iniciatīvu plašsaziņas līdzekļu plurālismam⁶, kuru reģistrējusi Eiropas Komisija un kuras mērķis ir aizsargāt plašsaziņas līdzekļu plurālismu, daļēji saskaņojot valstu noteikumus par plašsaziņas līdzekļu īpašniekiem un pārredzamību, interešu konfliktiem ar politiskajiem amatiem un plašsaziņas līdzekļu uzraudzības iestāžu neatkarību,
- ņemot vērā Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīvas 8. un 94. apsvērumu, kuros norādīts, ka dalībvalstis nedrīkst pieļaut nekādas darbības, kas rada dominējošu stāvokli vai ierobežo plurālismu, un jāļauj neatkarīgām regulatīvām struktūrām veikt savu darbu pārredzami un objektīvi,
- ņemot vērā EDSO un jo īpaši tās pārstāvja plašsaziņas līdzekļu brīvības jomā paveikto darbu attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu brīvību, izveidotos ziņojumus par šo jomu un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas 2012. gada 6. novembra uzklaušīšanā par plašsaziņas līdzekļu brīvību sniegto audiovizuālo ziņojumu,
- ņemot vērā NVO ziņojumus par plašsaziņas līdzekļiem, tostarp, „Reportieru bez robežām” ziņojumus (Preses brīvības indekss) un *Freedom House* preses brīvības ziņojumus,
- ņemot vērā Parlamenta⁷ un Eiropas Universitātes institūta Mediju plurālisma un mediju brīvības centra⁸ publicētos pētījumus par jautājumiem, kas saistīti ar plašsaziņas līdzekļiem,
- ņemot vērā neatkarīgo pētījumu „Plašsaziņas līdzekļu plurālisma rādītāji dalībvalstīs — ar riska novērtējumu saistīta pieeja”, ko Komisija pieprasīja 2007. gadā, ko izdeva 2009. gadā⁹ un kurā plašsaziņas līdzekļu uzraudzības instruments definēts ar rādītājiem, kas norāda uz apdraudējumu plašsaziņas līdzekļu plurālismam,

---

¹ OV C 193 E, 17.8.2006, 117. lpp.

² OV C 104 E, 30.4.2004, 1026. lpp.

³ OV C 8 E, 14.1.2010., 75. lpp.

⁴ OV C 99 E, 3.4.2012., 50. lpp.

⁵ OV C 199 E, 7.7.2012., 154. lpp.

⁶ www.mediainitiative.eu

⁷ „Pilsoņa tiesības uz informāciju: ES un tās dalībvalstu tiesību akti un politika”, 2012. gada jūnijs, pieejams vietnē

<http://www.europarl.europa.eu/committees/fr/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=75131>

⁸ <http://cmpf.eui.eu/Home.aspx>

⁹ Pētījumu veica *K. U. Leuven* — *ICRI*, Jenšēpingas Starptautiskā biznesa skola — *MMTC*, Centrāleiropas universitāte — *CMCS* un *Ernst & Young Consultancy Belgium*.

- ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
  - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu un Kultūras un izglītības komitejas atzinumu (A7-0117/2013),
- A. tā kā demokrātiskā valsts iekārtā plašsaziņas līdzekļiem ir būtiska nozīme kā „sabiedrības sargsuņiem”, jo tie ļauj pilsoņiem īstenot savas tiesības būt informētiem, sekot līdzi varas pārstāvju vai ietekmīgu personu rīcībai un lēmumiem un novērtēt tos — īpaši vēlēšanu laikā; tā kā tie var arī piedalīties sabiedriskās darba kārtības izveidē, izmantojot savu informācijas sargātāju autoritāti, un tādējādi rīkoties kā sabiedriskās domas veidotāji;
- B. tā kā ir apliecinājies, ka vārda brīvība publiskajā telpā veido demokrātiju un tiesiskumu un ir saistīta ar to pastāvēšanu un saglabāšanu; tā kā brīviem un neatkarīgiem plašsaziņas līdzekļiem un brīvai informācijas apmaiņai ir izšķiroša nozīme demokrātiskās pārveides procesos, kas norisinās nedemokrātiskajos režīmos, un Komisijai ir cieši jāuzrauga plašsaziņas līdzekļu brīvība un plurālisms pievienošanās procesā iesaistītajās valstīs un jāpievērš pietiekama uzmanība brīvu plašsaziņas līdzekļu nozīmei demokrātijas veicināšanā visā pasaulē;
- C. tā kā plašsaziņas līdzekļu brīvība ir tādu Līgumos pausto vērtību kā demokrātijas, plurālisma un minoritāšu tiesību ievērošanas stūrakmens; tā kā tā vēsturiski ar nosaukumu „preses brīvība” ir bijusi būtiska demokrātisko ideju progresā un Eiropas ideāla vēsturiskajā attīstībā;
- D. tā kā plašsaziņas līdzekļu brīvība, plurālisms un neatkarīga žurnālistika ir būtiski svarīgi elementi plašsaziņas līdzekļu darbībai visā Savienībā un jo īpaši vienotajā tirgū; tā kā tāpēc jebkādi nepamatoti plašsaziņas līdzekļu brīvības, plurālisma un žurnālistikas neatkarības ierobežojumi ir arī uzskatu brīvības un brīvības veikt uzņēmējdarbību ierobežojumi; tā kā žurnālistiem jābūt brīviem no īpašnieku, vadītāju, valdību un finansiālo ierobežojumu spiediena;
- E. tā kā neatkarīga un spēcīga publiskā telpa, kas pamatojas uz neatkarīgiem un daudzveidīgiem plašsaziņas līdzekļiem, ir svarīga vide, kurā var attīstīties pilsoniskās sabiedrības kopējās brīvības, piemēram, pulcēšanās un biedrošanās brīvība, kā arī tādas individuālās brīvības kā vārda brīvība un tiesības uz piekļuvi informācijai;
- F. tā kā pilsoņu pamattiesības uz vārda un informācijas brīvību iespējams garantēt tikai ar plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu, kas ļauj žurnālistiem un plašsaziņas līdzekļiem īstenot savas tiesības un pienākumu informēt pilsoņus taisnīgā un neitrālā veidā un sniegt objektīvu informāciju par notikumiem un lēmumiem, kuri skar sabiedrības intereses; tā visiem sabiedrības locekļiem ir tiesības paust savu viedokli demokrātiskā un miermīlīgā veidā;
- G. tā kā Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir noteikusi pozitīvu pienākumu dalībvalstīm nodrošināt plašsaziņas līdzekļu plurālismu, un šis pienākums izriet no Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 10. panta, kas paredz līdzīgus noteikumus tiem, kuri ietverti Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. pantā, kas ir daļa no *acquis communautaire*;
- H. tā kā informācija pēc savas būtības un daļēji arī saistībā ar pēdējo desmitgažu tehnoloģiskajām pārmaiņām sniedzas pāri ģeogrāfiskajām robežām un tai ir svarīga nozīme ārzemēs dzīvojošo nacionālo kopienu informēšanā, sniedzot līdzekļus, kas

nodrošina savstarpējo informētību un izpratni pāri robežām un starp valstīm; tā kā arī tiešsaistes, bet ne tikai tiešsaistes plašsaziņas līdzekļi ir ieguvuši nozīmi pasaules mērogā, no kā tagad ir atkarīgas sabiedrības un jo īpaši informācijas patērētāju gaidas un vajadzības; tā kā pārmaiņas plašsaziņas līdzekļu vidē un saziņas tehnoloģijās no jauna ir definējušas informācijas apmaiņas lauku un veidu, kādā tiek informēti cilvēki un veidota sabiedriskā doma;

- I. tā kā Eiropas mēroga publiskā telpa, kas balstās uz pastāvīgu un nepārtrauktu plašsaziņas līdzekļu brīvības un plurālisma ievērošanu, ir svarīgs Savienības integrācijas procesa elements atbilstoši Līgumos nostiprinātajām vērtībām, ES iestāžu pārskatbildību un Eiropas demokrātijas attīstību, piemēram, attiecībā uz Eiropas Parlamenta vēlēšanām; tā kā dinamiska, konkurētspējīga un plurālistiska (audiovizuāla un preses) plašsaziņas līdzekļu vide veicina pilsoņu piedalīšanos publiskajās debatēs, kas ir svarīgas, lai demokrātiskā sistēma darbotos labi;
- J. tā kā NVO, asociācijas, kas uzrauga plašsaziņas līdzekļu brīvību, Eiropas Padome EDSO un Eiropas Parlaments savos pētījumos un rezolūcijās ir ziņojuši un brīdinājuši par plašsaziņas līdzekļu brīvības un neatkarības apdraudējumu no valstu valdību puses, tostarp arī no ES dalībvalstu valdību puses¹;
- K. tā kā Eiropas Padome un EDSO ir izskatījušas cilvēcisko un demokrātisko šķautni, izstrādājot detalizētas deklarācijas, rezolūcijas, ieteikumus, atzinumus un ziņojumus par plašsaziņas līdzekļu brīvību, plurālismu un koncentrāciju, tādējādi šajā jomā izveidojot nozīmīgus kopējus minimālos standartus, kas ir piemērojami visā Eiropā;
- L. tā kā Eiropas Savienība ir apņēmusies aizsargāt plašsaziņas līdzekļu plurālismu un veicināt to kā pamatu tiesībām uz informāciju un vārda brīvību, kas ir svarīgi pavērsiena punkti aktīvam pilsoniskumam un līdzdalības demokrātijai, kā pausts Pamattiesību hartas 11. pantā;
- M. tā kā plašsaziņas līdzekļu brīvība kā viens no Kopenhāgenas kritērijiem ir kvalifikācijas kritērijs kandidātvalstīm, lai iestātos ES, un ir arī viens no principiem, kura ievērošanu ES veicina ar savu ārpolitiku; tā kā ES un tās dalībvalstīm attiecīgi būtu jārada iekšējs piemērs, tādējādi nodrošinot ticamību un saskaņotību;
- N. tā kā Parlaments vairākkārt ir izteicis bažas par plašsaziņas līdzekļu brīvību, plurālismu un koncentrāciju un ir aicinājis Komisiju kā Līgumu uzraudzītāju īstenot atbilstošus pasākumus, tostarp ierosināt likumdošanas iniciatīvu par šo jautājumu;
- O. tā kā 2007. gada 16. janvārī Komisija uzsāka trīspakāpju pieeju, kas sastāv no: Komisijas dienestu darba dokumenta par plašsaziņas līdzekļu plurālismu; neatkarīga pētījuma par plašsaziņas līdzekļu plurālismu ES dalībvalstīs ar rādītājiem, kas ļauj novērtēt dalībvalstu

---

¹ Tie ir šāda veida: tieša vai netieša politisko partiju atbalstītāju kontrole un ietekme uz plašsaziņas līdzekļiem vai plašsaziņas līdzekļu uzraudzības iestādēm; ar apraides licenču vai atļauju izsniegšanu procedūrām dažiem plašsaziņas līdzekļiem tiek liegta vai ierobežota piekļuve tirgum; nepareizi un ļaunprātīgi piemēroti valsts, nacionālās vai militārās drošības un sabiedriskās kārtības vai morāles noteikumi, lai uzspiestu cenzūru un kavētu piekļuvi dokumentiem un informācijai; pārkāpumi attiecībā uz tiesībām neatklāt informācijas avotu; nav tiesību aktu, kas reglamentē plašsaziņas līdzekļu koncentrāciju un interešu konfliktu; reklāmas izmantošana redakcionālās nostājas ietekmēšanai.

plašsaziņas līdzekļu plurālismu un apzināt dalībvalstīs pastāvošos potenciālos riskus (paredzēts 2007. gadā); Komisijas paziņojuma par plašsaziņas līdzekļu plurālisma rādītājiem ES dalībvalstīs (paredzēts 2008. gadā), pēc kura jāseko sabiedriskai apspriešanai¹; tā kā neatkarīgajā pētījumā aprakstītais plašsaziņas līdzekļu plurālisma instruments vēl nav ticis īstenots;

- P. tā kā Komisija šo pieeju diemžēl pārtrauca izmantot, jo netika izdots ziņojums un netika uzsākta sabiedriskā apspriešana;
- Q. tā kā, Lisabonas Līgumam stājoties spēkā, Pamattiesību harta ir kļuvusi saistoša; tā kā harta ir pirmais starptautiskais dokuments, kurā skaidri noteikts, ka „tiek ievērota plašsaziņas līdzekļu brīvība un plurālisms” (11. panta 2. punkts); tā kā ar Līgumiem ES ir pilnvarota nodrošināt visu pamattiesību aizsardzību Savienībā, īpaši pamatojoties uz LES 2. un 7. pantu;
- R. tā kā dalībvalstīm ir pienākums nepārtraukti veicināt un aizsargāt uzskatu, vārda, informācijas un plašsaziņas līdzekļu brīvību, jo šie principi ir garantēti arī šo valstu konstitūcijā un tiesību aktos, kā arī nodrošināt pilsoņiem taisnīgu un vienlīdzīgu piekļuvi dažādiem informācijas avotiem un līdz ar to atšķirīgiem viedokļiem un uzskatiem; tā kā turklāt to pienākums ir ievērot un aizsargāt privāto un ģimenes dzīvi, mājokli un saziņu, kā arī pilsoņu personas datus atbilstoši hartas 7. un 8. pantam; tā kā, ja kādā dalībvalstī rodas nopietns šīs brīvības apdraudējums vai tās tiek pārkāptas, Savienības pienākums ir laikus un konstruktīvi iejaukties, pamatojoties uz tās kompetencēm, kas nostiprinātas Līgumos un hartā, lai aizsargātu Eiropas demokrātisko un plurālistisko kārtību un pamattiesības;
- S. tā kā ES kompetencē ietilpst ar plašsaziņas līdzekļiem saistītas jomas, piemēram, iekšējais tirgus, audiovizuālā politika, konkurence, tostarp valstu subsīdijas, telekomunikācijas un pamattiesības; tā kā Parlaments ir ziņojis, ka, pamatojoties uz šo, ir jānosaka svarīgāko standartu minimums, lai nodrošinātu, garantētu un veicinātu informācijas brīvību un atbilstošu plašsaziņas līdzekļu plurālisma līmeni un neatkarīgu plašsaziņas līdzekļu pārvaldību²; tā kā Komisija ir uzdevusi Eiropas Universitātes institūta Mediju plurālisma un mediju brīvības centram veikt analīzi par ES kompetenci attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu brīvību;
- T. tā kā rodas bažas saistībā ar plašsaziņas līdzekļu, jo īpaši sabiedrisko raidorganizāciju problēmām un spiedienu uz tām — to redakcionālo neatkarību, personāla darbā pieņemšanu, nestabilu nodarbinātību, pašcenzūru, plurālismu, informācijas neitralitāti un kvalitāti, pieejamību un finansējumu, — kuras ir radījusi negodīga politiskā un finansiālā iejaukšanās, kā arī ekonomikas krīze;
- U. tā kā rodas bažas par žurnālistu augsto bezdarba līmeni Eiropā un lielo to žurnālistu daļu, kas darbojas kā ārštata darbinieki, kuru nodarbinātības stabilitāte un pieejamais atbalsts ir ļoti ierobežoti un kuri strādā ļoti lielas neskaidrības apstākļos;
- V. tā kā privātie plašsaziņas līdzekļi saskaras ar pieaugošu vietējo un arī pārrobežu koncentrāciju, jo plašsaziņas līdzekļu konglomerāti, kas izplata savus produktus dažādās

---

¹ <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/52>

² Sk. Parlamenta 2011. gada 10. marta rezolūcijas par plašsaziņas līdzekļu likumu Ungārijas 6. punktu.

valstīs, palielina plašsaziņas līdzekļu investīcijas ES valstīs, un palielinās ārpus Eiropas esošo investoru un plašsaziņas līdzekļu ietekme Eiropā, izraisot informācijas monopolizāciju un mazinot viedokļu plurālismu, tā kā ir zināmas bažas par dažu privāto plašsaziņas līdzekļu, tostarp dažu ES plašsaziņas līdzekļu finansējuma avotiem;

- W. tā kā Eiropas sabiedrība, kā liecina daudzi pētījumi, sabiedriskās domas aptaujas un sabiedriskās iniciatīvas, ir paudusi savas bažas par plašsaziņas līdzekļu brīvības un plurālisma stāvokļa pasliktināšanos un atkārtoti ir pieprasījusi ES rīcību, lai saglabātu plašsaziņas līdzekļu brīvību un attīstītu spēcīgu, neatkarīgu un daudzveidīgu plašsaziņas līdzekļu vidi;
- X. tā kā ziņu cikla paātrināšanas dēļ žurnālisti saskaras ar nopietniem trūkumiem, piemēram, žurnālistikas avoti netiek pārbaudīti un nenotiek pārlicināšanās par tiem;
- Y. tā kā digitālās vides pilnveidošanai var būt svarīga nozīme, lai Eiropas pilsoņi piekļūtu tiešsaistes informācijai;
- Z. tā kā notiek pamatīgas pārmaiņas vidē, kurā darbojas plašsaziņas līdzekļi; tā kā jo īpaši šajā ekonomikas krīzes laikā aizvien lielāka daļa žurnālistu strādā nestabilos nodarbinātības apstākļos un saskaras ar sociālā nodrošinājuma trūkumu, salīdzinot ar darba tirgus standartiem, un saskaras ar problēmām, kas saistītas ar žurnālistikas nākotni;
- AA. tā kā Eiropas Parlamentam ir nosūtīti lūgumraksti par tādām pašām pilsoņu bažām, līdz ar to paužot prasību rīkoties Eiropas iestādēm, īpaši Parlamentam;
- AB. tā kā interneta, personālās skaitļošanas un pēdējā laikā mobilās datošanas ieviestās tehnoloģiskās pārmaiņas ir ievērojami mainījušas informācijas infrastruktūru veidos, kam ir bijusi ietekme uz tradicionālāku plašsaziņas līdzekļu uzņēmējdarbības modeli, jo īpaši to paļaušanos uz reklāmas tirgu, tādējādi apdraudot tādu plašsaziņas līdzekļu veidu saglabāšanos, kam ir svarīga civilā un demokrātiskā nozīme; tā kā tāpēc publiskā sektora iestāžu pienākums gan dalībvalstu, gan Savienības līmenī ir izveidot pasākumu kopumu, kas būtu pieejams šajā pārejas periodā un palīdzētu nodrošināt neatkarīgu plašsaziņas līdzekļu vērtību un veikto uzdevumu saglabāšanos neatkarīgi no tehnoloģiju platformas, ko tie izmanto pašlaik vai izmantos nākotnē; šajā sakarā aicina Komisiju veikt pētījumu par tehnoloģisko pārmaiņu ietekmi uz plašsaziņas līdzekļu uzņēmējdarbības modeli un tā sekām attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu;
- AC. tā kā nesēnā ekonomikas krīze ir pasliktinājusi plašsaziņas līdzekļu nozares grūtības un, palielinoties žurnālistu nozīmes nedrošībai, ir padarījusi plašsaziņas līdzekļu radīto ietekmi neaizsargātāku pret ekonomisko un politisko spiedienu, kā arī pašu par sevi trauslāku; tā kā šīs parādības ir īpaši ietekmējušas tos žurnālistikas žanrus, kas ir dārgāki vai kuriem ir nepieciešams vairāk laika satura izstrādei, piemēram, analītisko žurnālistiku, reportāžas un starptautisko un Eiropas korespondentu norīkošanu; tā kā šie žurnālistikas žanri ir svarīgi, lai nodrošinātu valsts sektora un politisko iestāžu atbildīgumu un pārskatatbildību, lai apturētu ekonomiskās un institucionālās varas nelikumības un lai nodrošinātu noziedzīgas rīcības atklāšanu un lietas ierosināšanu par to sociālajā, vides vai humānajā jomā; aicina Komisiju veikt pētījumu par krīzes un nodarbinātības nestabilitātes ietekmi žurnālistu aprindās, lai analizētu un mēģinātu novērst tās sekas attiecībā uz plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu;

AD. tā kā tehnoloģiskās pārmaiņas, atšķirīgas neatkarīgu žurnālistikas jomas profesionāļu aprindas un to daudzo kompetenču iegūšana, kas vajadzīgas, lai mūsdienās iegūtu un radītu kvalitāti, arī rada iespējas izveidot jaunu starpplatformu un starptautisku žurnālistikas uzņēmējdarbību, ko var atbalstīt gan ar sabiedrisko, gan ar tirgus politiku,

1. aicina dalībvalstis un Eiropas Savienību cienīt, garantēt, aizsargāt un veicināt pamattiesības uz vārda un informācijas brīvību, kā arī plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu, un tāpēc atturēties no draudu radīšanas plašsaziņas līdzekļu brīvībai un izstrādāt vai atbalstīt mehānismus, lai nepieļautu tādus draudus plašsaziņas līdzekļu brīvībai kā, piemēram, mēģinājumi nepamatoti un politiski ietekmēt plašsaziņas līdzekļus vai izdarīt spiedienu uz tiem, politisko partiju atbalstītāju īstenota plašsaziņas līdzekļu kontrole un cenzūra vai arī plašsaziņas līdzekļu brīvības un neatkarības nelikumīga ierobežošana, kas ir privātu vai politisku spēku interesēs, vai draudēšana sabiedriskajiem apraides dienestiem ar finansiālām sankcijām;
2. aicina dalībvalstis un ES nodrošināt juridiski saistošas procedūras un mehānismus plašsaziņas līdzekļu vadītāju, valžu, plašsaziņas līdzekļu padomju un regulatīvo iestāžu locekļu izraudzīšanai un iecelšanai, lai nodrošinātu, ka šis process ir pārredzams, locekļi tiek izraudzīti, ņemot vērā to nopelnus un neapstrīdamu pieredzi, lai nodrošinātu profesionalitāti, integritāti un neatkarību, cik iespējams, pārstāvot visu politisko un sociālo spektru, ka tiek nodrošināta juridiskā noteiktība un kontinuitāte, nevis izmantoti tiek kritēriji politisko vai politisko partiju atbalstītāju iecelšanai tādas sistēmas ietvaros, kur atkarībā no vēlēšanu rezultātiem vai varas pārstāvju gribas amatos tiek iecelti partijas atbalstītāji; norāda uz to, ka ikvienai dalībvalstij, iecelot valsts plašsaziņas līdzekļu vadītājus vai valdes, būtu jāizveido kritēriju saraksts saskaņā ar neatkarības, integritātes, pieredzes un profesionālisma principiem; aicina dalībvalstis paredzēt garantijas, lai nodrošinātu plašsaziņas līdzekļu padomju un regulatīvo iestāžu neatkarību no valdības, parlamentārā vairākuma vai ikvienas citas sabiedrības grupas politiskās ietekmes;
3. uzsver, ka plašsaziņas līdzekļu plurālisms un žurnālistu un redaktoru neatkarība ir plašsaziņas līdzekļu brīvības pamatā, jo nodrošina plašsaziņas līdzekļu dažādību, piekļuvi dažādiem sociāliem un politiskiem darbiniekiem (tostarp NVO, pilsoņu asociācijām, minoritātēm utt.), uzskatiem un viedokļiem, kā arī piedāvā atšķirīgus skatpunktus;
4. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka kultūras kopienām, kas ietilpst vairākās reģionālajās pārvaldēs vai dalībvalstīs, ir iespējas piekļūt plašsaziņas līdzekļiem savā valodā un ka netiek pieņemti politiski lēmumi, kas ierobežo šo piekļuvi;
5. atgādina, ka saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru dalībvalstīm jānodrošina plašsaziņas līdzekļu plurālisms atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 10. pantam; norāda, ka minētās konvencijas 10. pantā ietvertie noteikumi ir līdzīgi Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 11. pantā ietvertajiem noteikumiem, kuri veido daļu no Kopienas tiesību kopuma;
6. uzsver, ka Komisijai jānodrošina, ka dalībvalstis garantē Pamattiesību hartas pienācīgu īstenošanu savā valstī, kas izpaužas kā plašsaziņas līdzekļu plurālisms, vienlīdzīga piekļuve informācijai un preses neatkarības respektēšana, ieņemot neitrālu nostāju;
7. norāda, ka saskaņā ar Kopenhāgenas kritērijiem valstīm, kas vēlas pievienoties Eiropas Savienībai, ir jāievēro *acquis communautaire*, kas ietver Pamattiesību hartu, un, konkrētāk, tās 11. pantu, kurš paredz, ka tiek ievērota plašsaziņas līdzekļu brīvība un

plurālisms; tomēr norāda, ka, lai gan arī pašreizējām dalībvalstīm ir jāievēro Pamattiesību harta, nav neviena mehānisma, ar ko tiktu nodrošināts, ka dalībvalstis to ievēro;

8. uzsver, cik svarīga ir patiesi līdzsvarota Eiropas duālā sistēma, kurā privātajiem un sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir sava attiecīgā loma un kuras saglabāšanu ir pieprasījis Eiropas Parlaments, Komisija un Eiropas Padome; norāda, ka multivides sabiedrībā, kurā ir aizvien lielāks skaits komerciālu un starptautisku dalībnieku, sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir ārkārtīgi liela nozīme; atgādina, ka liela nozīme ir sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem, ko pilsoņi finansē ar valsts starpniecību, lai tie atbilstu viņu vajadzībām, kā arī to institucionālajam pienākumam sniegt kvalitatīvu, precīzu un uzticamu informāciju dažādām auditorijām bez ārēja spiediena vai privātu vai politisku interešu ievērošanas, vienlaikus piedāvājot iespēju tādiem sižetiem, kas privātajiem plašsaziņas līdzekļiem nenestu peļņu; uzsver, ka privātajiem plašsaziņas līdzekļiem ir līdzīgi pienākumi attiecībā uz informāciju, īpaši attiecībā uz institucionālu un politisku informāciju, piemēram, vēlēšanu, referendumu utt. kontekstā; uzsver nepieciešamību nodrošināt valstu ziņu aģentūru profesionālo neatkarību un izvairīties no jaunu monopolu rašanās;
9. atzīst, ka pastāvīgām pašregulējuma un nelegislatīvām iniciatīvām, ja tās ir neatkarīgas, objektīvas un pārredzamas, ir svarīga nozīme, nodrošinot plašsaziņas līdzekļu brīvību; aicina Komisiju veikt pasākumus, lai atbalstītu plašsaziņas līdzekļu un to regulatīvo dienestu neatkarību gan no valsts (tostarp Eiropas līmenī), gan no spēcīgām komerciālajām interesēm;
10. atgādina par sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu īpašo un atšķirīgo nozīmi, kā norādīts Amsterdamas protokolā par sabiedriskās apraides sistēmu dalībvalstīs;
11. atgādina, ka Līgumu 29. protokolā ir atzīts, ka sabiedriskās apraides sistēma dalībvalstīs ir tieši saistīta ar katras valsts sabiedrības demokrātijas, sociālajām un kultūras vajadzībām un vajadzību saglabāt viedokļu dažādību informācijas līdzekļos; attiecīgi tajā paredzēts, ka dalībvalstis var finansēt sabiedrisko apraidi tikai tiktāl, ciktāl finansējums ir paredzēts valsts pasūtījuma izpildei, neskarot tirdzniecības nosacījumus un konkurenci Savienībā, un tikai tiktāl, ciktāl tas nav pretrunā kopējām interesēm;
12. uzsver, cik svarīgs ir atbilstošs, samērīgs un stabils finansējums sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem, lai nodrošinātu politisko un ekonomisko neatkarību, lai sabiedriskie plašsaziņas līdzekļi varētu pilnībā pildīt savu uzdevumu — ieskaitot savu sociālo, izglītojošo, kultūras un demokrātisko lomu — un lai tie spētu pielāgoties digitālajām pārmaiņām un sniegt ieguldījumu iekļaujošas uz informāciju un zināšanām balstītas sabiedrības tapšanā, kurā reprezentatīvi un augstas kvalitātes plašsaziņas līdzekļi ir pieejami visiem; pauž bažas par pašreizējo tendenci vairākās dalībvalstīs krasi samazināt budžetu vai ierobežot sabiedrisko plašsaziņas līdzekļu darbību, kas samazina to spēju pildīt savu uzdevumu; mudina dalībvalstis novērst šo tendenci un nodrošināt, ka sabiedriskie plašsaziņas līdzekļi saņem stabilu, atbilstošu, ilgtspējīgu un prognozējamu finansējumu;
13. uzsver, ka pasākumus, ar ko reglamentē plašsaziņas līdzekļu piekļuvi tirgum, izmantojot pārraižu licencēšanu un atļauju izsniegšanu, kā arī valsts aizsardzības, valsts un militārās drošības, sabiedriskās kārtības, morāles un bērnu aizsardzības noteikumus, nedrīkst izmantot ļaunprātīgi, lai piemērotu politisku vai politisko partiju atbalstītāju īstenotu plašsaziņas līdzekļu kontroli vai cenzūru vai ierobežotu pilsoņu pamattiesības būt

informētiem par jautājumiem, kas ir sabiedrības interesēs un tai nozīmīgi; norāda, ka šajā jomā ir jānodrošina pienācīgs līdzsvars; brīdina, ka plašsaziņas līdzekļus nedrīkst apdraudēt konkrētu interešu grupu, lobiju, ekonomikas dalībnieku vai reliģisko grupu ietekme;

14. aicina Komisiju un dalībvalstis piemērot konkurences un plašsaziņas līdzekļu noteikumus ar mērķi nodrošināt konkurenci, lai risinātu un novērstu dominējoša stāvokļa izveidošanos un garantētu piekļuvi tirgus jaunpienācējiem, iespējams, plašsaziņas līdzekļu tirgū nosakot zemākus konkurences sliekšņus nekā citos tirgos, garantēt jaunpienācējiem piekļuvi tirgum, iejaukties gadījumos, kad plašsaziņas līdzekļi ir pārāk koncentrēti viena īpašnieka rokās un situācijās, kad ir apdraudēts plašsaziņas līdzekļu plurālisms, neatkarība un brīvība, lai nodrošinātu, ka visiem ES iedzīvotājiem visās dalībvalstīs ir pieejami brīvi un dažādi plašsaziņas līdzekļi, kā arī nepieciešamības gadījumā ierosināt uzlabojumus; uzsver, ka tādu preses grupu pastāvēšana, kas pieder uzņēmumiem, kuri var piešķirt publiskā iepirkuma līgumus, rada plašsaziņas līdzekļu neatkarības apdraudējumu; aicina Komisiju novērtēt, kā spēkā esošie konkurences noteikumi ir saistīti ar komerciālo plašsaziņas līdzekļu pieaugošo koncentrāciju dalībvalstīs; aicina Komisiju ierosināt konkrētus pasākumus plašsaziņas līdzekļu plurālisma aizsardzībai un pārlietu lielas plašsaziņas līdzekļu koncentrācijas nepieļaušanai;
15. uzsver, ka ir jāpievērš uzmanība plašsaziņas līdzekļu koncentrācijai dažu īpašnieku rokās, kas vērojama dalībvalstīs, uzsver arī to, ka plašsaziņas līdzekļu plurālisma jēdziens ietver ne tikai šo aspektu, bet arī cenzūras aizliegumu, informācijas avotu un ziņotāju aizsardzību, jautājumus saistībā ar politiku un tirgus spēku izdarīto spiedienu, pārredzamību, žurnālistu darba apstākļus, plašsaziņas līdzekļu darbības uzraudzības iestādes, kultūras daudzveidību, jaunu tehnoloģiju attīstību, neierobežotu piekļuvi informācijai un sakariem, piekļuvi internetam bez cenzūras un digitālo plaisu; uzskata, ka plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesībām un pārvaldībai jābūt pārredzamai un tā nedrīkst būt koncentrēta; uzsver, ka plašsaziņas līdzekļu sistēmu īpašumtiesību koncentrācija apdraud plurālismu un kultūras daudzveidību un rada plašsaziņas līdzekļu satura vienveidību;
16. aicina izstrādāt noteikumus, lai nodrošinātu, ka tādi interešu konflikti, kas rodas sakarā ar politiska amata un plašsaziņas līdzekļu uzņēmumu kontroles apvienošanas, tiek atbilstoši izskatīti un atrisināti, un jo īpaši, lai nodrošinātu, ka plašsaziņas līdzekļu konglomerātu īpašuma labumguvēji visos gadījumos ir zināmi, un lai izvairītos no interešu konfliktiem; aicina efektīvi īstenot skaidrus noteikumus, lai nodrošinātu pārredzamas un taisnīgas plašsaziņas līdzekļu finansēšanas un valsts reklāmas pasūtījumu piešķiršanas procedūras, ar kurām garantē, ka reklamēšana un sponsorēšana neietekmē informācijas un vārda brīvību, plašsaziņas līdzekļu plurālismu vai redakcionālo nostāju, un aicina Komisiju to uzraudzīt;
17. uzsver, ka neraugoties uz konkurences politikas izmantošanu, ievērojot ES Apvienošanās regulu un jo īpaši tās 21. pantu¹, ir radušās bažas, ka šie instrumenti pienācīgi nekontrolē plašsaziņas līdzekļu koncentrāciju tirgus norobežošanas problēmu dēļ, kad dažos gadījumos plaša mēroga dažādu plašsaziņas līdzekļu apvienošana nesasniedz ES konkurences politikā paredzētās apgrozījuma robežvērtības;

---

¹ Šajā pantā paredzēts, ka, piemērojot valsts tiesību aktus plašsaziņas līdzekļu plurālisma saglabāšanai, dalībvalstu iestādes var rīkoties, lai aizsargātu leģitīmās intereses.

18. uzsver, ka plašsaziņas līdzekļu nozarē tirgus vara rodas ne tikai no cenu noteikšanas monopola varas, bet arī no politiskās ietekmes, kas izraisa regulatīvos šķēršļus, ievērojami apgrūtinot dominējošu pozīciju novēršanu pēc to izveides; aicina plašsaziņas līdzekļu nozarē noteikt zemākas konkurences robežvērtības nekā citos tirgos;
19. atgādina Komisijai, ka pagātnē vairākkārt ir jautāts par iespēju ieviest tiesisko regulējumu, lai novērstu īpašumtiesību koncentrāciju un dominējošās pozīcijas ļaunprātīgu izmantošanu; aicina Komisiju ierosināt konkrētus pasākumus plašsaziņas līdzekļu plurālisma nodrošināšanai, tostarp tiesisko pamatu par plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību noteikumiem, ar ko ievieš minimālos standartus dalībvalstīm;
20. uzsver, ka ir būtiski nodrošināt žurnālistu neatkarību no plašsaziņas līdzekļu redaktoru, apgādu vai īpašnieku iekšējā spiediena, kā arī no politisko vai ekonomisko lobiju vai citu interešu grupu spiediena, un uzsver redakcionālo hartu vai redakcionālās neatkarības rīcības kodeksu nozīmi, jo tie nepieļauj, ka īpašnieki, valdības vai ārējie partneri iejaucas ziņu saturā; uzsver, cik svarīgi ir izmantot vārda brīvības tiesības bez jebkāda veida diskriminācijas un pamatojoties uz līdztiesību un vienlīdzīgu attieksmi; uzsver, ka tiesības piekļūt publiskiem dokumentiem un informācijai ir būtiski svarīgas kā žurnālistiem, tā sabiedrībai, un aicina dalībvalstis izveidot stabilu un plašu tiesisko regulējumu attiecībā uz valdības informācijas brīvību un piekļuvi sabiedriskas nozīmes dokumentiem; aicina dalībvalstis nodrošināt tiesiskās garantijas, lai pilnībā aizsargātu tiesības neatklāt informācijas avotu, un aicina šajā jomā stingrāk piemērot Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi, tostarp attiecībā uz ziņošanu;
21. aicina nodrošināt žurnālistu aizsardzību pret spiedienu, iebiedēšanu, aizskaršanu draudiem un vardarbību, un atgādina, ka analītiskajiem žurnālistiem bieži draud, fiziski uzbrūk un pret viņiem pat tiek izdarīti atentāti viņu izpētes darbību dēļ; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, ka par šādu rīcību tiek ierosināta tiesvedība un ka tā nepaliek nesodīta, norāda arī, ka tām ir ļoti negatīva ietekme uz vārda brīvību, kas noved pie pašcenzūras plašsaziņas līdzekļos; uzsver, ka izpētes žurnālistika palīdz uzraudzīt demokrātiju un labu pārvaldību, kā arī atklāt nelikumības un pārkāpumus, tādējādi tā palīdz izmeklēšanas iestādēm; mudina dalībvalstis un ES atbalstīt un veicināt izpētes žurnālistiku un sekmēt plašsaziņas līdzekļos veicināt ētisku žurnālistiku, izstrādājot profesionālos standartus un atbilstošas tiesiskās aizsardzības procedūras, jo īpaši, veicot profesionālo apmācību un plašsaziņas līdzekļu asociācijām un savienībām pieņemt savus rīcības kodeksus;
22. aicina dalībvalstis pieņemt tiesību aktus, lai novērstu izlūkošanas amatpersonu iefiltrēšanos ziņu redakcijās, jo šāda prakse ļoti apdraud vārda brīvību, jo tā ļauj uzraudzīt ziņu redakcijas un rada neuzticības gaisotni, kavē informācijas iegūšanu, apdraud avotu konfidencialitāti un galu galā mēģina dezinformēt sabiedrību un manipulēt ar to, kā arī iedragāt ticamību plašsaziņas līdzekļiem;
23. uzsver, ka arvien lielākam skaitam žurnālistu ir nestabila nodarbinātība bez sociālajām garantijām, kuras ir raksturīgas parastajā darba tirgū, un aicina uzlabot plašsaziņas līdzekļu profesionāļu darba apstākļus; uzsver, ka dalībvalstīm jānodrošina, ka žurnālistu darba apstākļi atbilst Eiropas Sociālās hartas noteikumiem; uzsver, cik svarīgi ir kolektīvie līgumi žurnālistiem un žurnālistu kolektīvu arodbiedrību pārstāvība, kam jābūt pieejamai visiem darbiniekiem, pat ja viņi ir mazas grupas dalībnieki, strādā mazos uzņēmumos vai ja viņiem ir nestandarta līguma formas, piemēram, īslaicīgs vai pagaidu

darbs, jo nodarbinātības drošība ļauj viņiem izteikties un rīkoties kopā un vienkāršāk un efektīvāk aizstāvēt savus profesionālos standartus;

24. uzsver nepieciešamību plašsaziņas līdzekļos veicināt ētisku žurnālistiku; aicina Eiropas Komisiju ierosināt instrumentu (piemēram, izmantojot tādu ieteikumu kā 2006. gada 20. decembra ieteikums par nepilngadīgo personu un cilvēka cieņas aizsardzību un par tiesībām uz atbildi saistībā ar Eiropas audiovizuālo un tiešsaistes informācijas pakalpojumu nozares konkurētspēju), lai nodrošinātu, ka dalībvalstis aicina plašsaziņas līdzekļu nozari izstrādāt profesionālos standartus un ētikas kodeksus, kas ietver pienākumu norādīt atšķirību starp faktiem un viedokļiem ziņojumu sniegšanā, precizitātes, taisnīguma un objektivitātes nepieciešamību, cilvēku privātuma ievērošanu, pienākumu koriģēt dezinformāciju un tiesības uz atbildi; šajā regulējumā būtu jāparedz, ka plašsaziņas līdzekļu nozarei jāizveido neatkarīga plašsaziņas līdzekļu regulatīvā iestāde, kas darbojas neatkarīgi no politiskās vai cita veida ārējās iejaukšanās un kas var apstrādāt sūdzības par presi, pamatojoties uz profesionālajiem standartiem un ētikas kodeksiem, un kam ir pilnvaras veikt atbilstošas sankcijas;
25. aicina tās dalībvalstis, kurās neslavas celšana ir kriminālpārkāpums, pēc iespējas ātrāk noteikt, ka tas nav noziedzīgs nodarījums; pauž nožēlu par to, ka daudzās dalībvalstīs pret žurnālistiem un plašsaziņas līdzekļiem tiek vērsti spiedienu, vardarbība un vajāšana, tostarp tad, kad tie atspoguļo veido reportāžas demonstrāciju un citu publisku pasākumu laikā, radot bažas Eiropas un starptautiskajām organizācijām, akadēmiskajām aprindām un pilsoniskajai sabiedrībai; uzsver, ka ir svarīgi iesaistīties dialogā ar iestādēm, lai nodrošinātu, ka netiek apdraudēta plašsaziņas līdzekļu brīvība un neatkarība, netiek apslāpēta kritika un ka tiesībsargājošo iestāžu darbinieki respektē plašsaziņas iestāžu lomu un nodrošina iespēju brīvi un droši veidot reportāžas;
26. uzsver, cik svarīgi ir izveidot plašsaziņas līdzekļu pašregulācijas struktūras, piemēram, sūdzību iesniegšanas komisijas un ombudus, un atbalsta Eiropas žurnālistu ierosinātos praktiskos, augšupējos centienus aizstāvēt savas pamattiesības, izveidojot palīdzības centru, lai dokumentētu šādu tiesību iespējamus pārkāpumus, īpaši vārda brīvības pārkāpumus (saskaņā ar izmēģinājuma projektu, kas 2012. gada 23. oktobrī pieņemts plenārsēdē kā daļa no Parlamenta nostājas par 2013. gada budžetu);
27. uzsver, ka ir nepieciešami noteikumi attiecībā uz politisko informāciju visā audiovizuālo plašsaziņas līdzekļu nozarē, lai garantētu godīgu piekļuvi dažādiem politiskiem konkurentiem, uzskatiem un viedokļiem, jo īpaši saistībā ar vēlēšanām un referendumiem, lai pilsoņi var veidot savu viedokli bez kāda dominējoša viedokļu veidošanas spēka nepamatotas ietekmes; uzsver, ka regulatīvajām iestādēm šie noteikumi pienācīgi jāievieš;
28. uzsver, ka vārda brīvības un plašsaziņas līdzekļu brīvības pamattiesības nav paredzētas tikai tradicionālajiem plašsaziņas līdzekļiem, bet tās attiecas arī uz sociālajiem plašsaziņas līdzekļiem un pārējiem jauno plašsaziņas līdzekļu veidiem; uzsver, cik liela nozīme ir vārda un informācijas brīvības nodrošināšanai internetā, īpaši nodrošinot neitrālu tīmekli, un tāpēc aicina ES un dalībvalstis nodrošināt, ka internetā šīs tiesības un brīvības tiek pilnībā ievērotas attiecību uz neierobežotu piekļuvi informācijai un tās sniegšanu un izplatīšanu bez ierobežojumiem; aicina iestādes atturēties no mēģinājumiem ieviest reģistrācijas vai autorizācijas prasības vai ierobežot saturu, ko tās uzskata par kaitīgu; atzīst, ka, sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem sniedzot pakalpojumu internetā, tiek

īstenota to misija nodrošināt, ka pilsoņiem ir iespējas piekļūt informācijai un veidot savu viedokli no dažādiem avotiem;

29. uzsver ziņu apkopotāju, meklētājprogrammu un citu starpposmu pieaugošo nozīmi informācijas un ziņu satura izplatīšanā un informācijas pieejamībā internetā; aicina Komisiju, pārskatot Audiovizuālo plašsaziņas līdzekļu pakalpojumu direktīvu, iekļaut šos interneta pārstāvjus ES tiesiskajā regulējumā, lai cīnītos pret satura diskriminācijas un avotu atlasīšanas traucējumu problēmām;
30. aicina Komisiju un dalībvalstis saskaņā ar Komisijas politiku plašsaziņas līdzekļu lietotprasmes jomā pietiekamu uzmanību pievērst iedzīvotāju izglītošanai par plašsaziņas līdzekļiem, lai tie prastu kritiski interpretēt un atlasīt informāciju no aizvien pieaugošā informācijas apjoma;
31. aicina Komisiju pārbaudīt, vai dalībvalstis piešķir savas apraides licences, pamatojoties uz objektīviem, pārredzamiem, nediskriminējošiem un samērīgiem kritērijiem;
32. uzsver, ka ir svarīgi un neatliekami regulāri katru gadu uzraudzīt plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu visās dalībvalstīs un veidot ikgadējus ziņojumus par šo jautājumu, pamatojoties uz detalizētajiem standartiem, ko ir izstrādājušas Eiropas Padome un EDSO, kā arī pamatojoties uz riskbalstītu analītisko pieeju un rādītājiem, kas ir izstrādāti Komisijai iesniegtā neatkarīgā pētījumā sadarbībā ar NVO, ieinteresētajām personām un speciālistiem, tostarp uzraugot un kontrolējot tiesību aktu izstrādi un grozījumus plašsaziņas līdzekļu jomā, dalībvalstīs pieņemto tiesību aktu ietekmi uz plašsaziņas līdzekļu brīvību, īpaši saistībā ar valdību iejaukšanos, kā arī labu praksi sabiedrisko pakalpojumu standartu izstrādē, ko piemēro kā sabiedriskajiem, tā privātajiem kanāliem; uzsver, cik svarīgi ir darīt zināmus šos kopējos Eiropas standartus plašākai sabiedrībai; uzskata, ka šis uzdevums ir jāveic Komisijai, Pamattiesību aģentūrai un/vai EUI Mediju plurālisma un mediju brīvības centram un jāpublicē gada ziņojums ar šīs uzraudzības rezultātiem; uzskata, ka Komisijai jāiesniedz šis ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei un jāierosina priekšlikumi jebkādam darbībām un pasākumiem, kas izriet no tās secinājumiem;
33. uzskata, ka ES ir pilnvaras veikt likumdošanas pasākumus, lai nodrošinātu, aizsargātu un veicinātu vārda un informācijas brīvību, plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu vismaz tādā mērā kā attiecībā uz nepilngadīgo personu un cilvēka cieņas aizsardzību, kultūras daudzveidību, pilsoņu piekļuvi informācijai par svarīgiem pasākumiem un/vai reportāžām par svarīgiem notikumiem, veicinot personu ar invaliditāti tiesības, patērētāju aizsardzību attiecībā uz komerciāliem paziņojumiem, tiesībām uz atbildi, kas ir vispārējas intereses, kuras iekļautas AVMSD; vienlaikus uzskata, ka ikviens regulējums jāveic, pamatojoties uz sīki izstrādātu un rūpīgu analīzi par situāciju ES un tās dalībvalstīs, par risināmajām problēmām un labākajiem to atrisināšanas veidiem; uzskata, ka tādas nelegislatīvas iniciatīvas kā uzraudzību, pašregulējumu, rīcības kodeksus, kā arī attiecīgā gadījumā LES 7. panta aktivizēšanu vajag īstenot šajā posmā, kā to pieprasījusi lielākā daļa ieinteresēto personu, ņemot vērā, ka daži no pārsteidzošākajiem plašsaziņas līdzekļu brīvības apdraudējumiem dažās dalībvalstīs ir saistīti ar nesen pieņemtajiem tiesību aktiem;
34. atkārtoti aicina Komisiju pārskatīt un grozīt Audiovizuālo plašsaziņas līdzekļu pakalpojumu direktīvu (AVMSD) un attiecināt tās darbības jomu uz minimālajiem standartiem par pamattiesību vārda un informācijas brīvības, plašsaziņas līdzekļu brīvības

un plurālisma jomā ievērošanu, aizsardzību un veicināšanu, kā arī nodrošināt, ka pilnībā tiek ievērota pamattiesību harta un ECT un saistītā judikatūra par pozitīviem pienākumiem plašsaziņas jomā, jo direktīvas mērķis ir izveidot teritoriju bez audiovizuālo plašsaziņas līdzekļu pakalpojumu iekšējām robežām, tajā pašā laikā nodrošinot vispārējo interešu mērķu augstu aizsardzības līmeni ar pienācīgu juridisko un administratīvo regulējumu efektīva plurālisma nodrošināšanai¹; tāpēc aicina Komisiju pārskatīt un grozīt *AVMSD*, lai nodrošinātu — jo tas notiek saistībā ar regulatīvo iestāžu paraugu elektroniskās saziņas ietvaros un pamatojoties uz to — dalībvalstu regulatīvo iestāžu pilnīgu neatkarību, objektivitāti un pārredzamību attiecībā uz lēmumu pieņemšanas kārtību, savu uzdevumu veikšanu, pilnvaru īstenošanu un uzraudzības procesu, efektīvu finansējumu, lai tās varētu veikt savas darbības, un to, ka tām ir atbilstošas sankciju piemērošanas pilnvaras,;

35. aicina Komisiju iekļaut *AVMSD* novērtēšanā un pārskatīšanā arī noteikumus par plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību pārredzamību, plašsaziņas līdzekļu koncentrāciju, noteikumus par interešu konfliktu, lai novērstu politiskās un ekonomiskās varas pārmērīgu ietekmi uz plašsaziņas līdzekļiem, kā arī plašsaziņas līdzekļu uzraudzības iestāžu neatkarību; aicina Komisiju izveidot paziņojumu, ar kuru ievieš plašsaziņas līdzekļu plurālisma uzraudzības instrumentu plašsaziņas līdzekļu brīvības novērtēšanai ES dalībvalstīs, kas jau ir izstrādāts 2007. gada janvārī izveidotajā neatkarīgajā pētījumā „Plašsaziņas līdzekļu plurālisma rādītāji dalībvalstīs — ceļā uz risknovērtējumā balstītu pieeju, pamatojoties uz trīspakāpju pieeju”; pēc tam vajadzētu rīkot plašas sabiedriskās apspriedes ar visiem iesaistītajiem, cita starpā balstoties uz turpmākiem pasākumiem pēc Augsta līmeņa grupas plašsaziņas līdzekļu brīvības jautājumos ziņojuma, jo īpaši izstrādājot priekšlikumu par ES pamatnostādņu kopumu plašsaziņas līdzekļu brīvības un plurālisma jomā;
36. aicina dalībvalstis nekavējoties uzsākt reformas, lai sasniegtu šos mērķus; aicina Komisiju skaidri izveidot skaidru plašsaziņas līdzekļu regulatīvo iestāžu misiju, īpaši attiecībā uz regulēšanu un uzraudzību, lai varētu novērtēt to, kā tās ievēro nepieciešamības un samērības prasības, kad tās piemēro sankcijas; atgādina, cik svarīgi ir pielāgot regulējuma jomu katra plašsaziņas līdzekļa īpašajai būtībai;
37. aicina valstu regulatīvās iestādes sadarboties un veikt savstarpēju koordināciju ES līmenī plašsaziņas līdzekļu jomā, piemēram, izveidojot Eiropas audiovizuālo plašsaziņas līdzekļu regulatoru asociāciju, un saskaņot valsts regulatīvo iestāžu statusu, kā paredzēts *AVMSD* 29. un 30. pantā, nodrošinot to neatkarību, objektivitāti un pārredzamību gan lēmumu pieņemšanas procesā, gan savu pilnvaru īstenošanā, gan arī uzraudzības procesā, un nodrošināt tām atbilstošas sankciju piemērošanas pilnvaras, lai nodrošinātu, ka to lēmumi tiek īstenoti;
38. aicina Komisiju, Padomi un dalībvalstis savlaicīgi, samērīgi un progresīvi īstenot atbilstošus pasākumus, ja rodas bažas saistībā ar vārda un informācijas brīvību, kā arī plašsaziņas līdzekļu brīvību un plurālismu ES un tās dalībvalstīs;
39. uzskata, ka, ja ES pievienosies vēl kāda valsts, vairāk jāuzsver brīvību aizsardzība un vārda brīvība, ko lielā mērā uzskata par daļu no tiem Kopenhāgenas kritērijiem, kuri attiecas uz cilvēktiesībām un demokrātiju; aicina Komisiju turpināt uzraudzīt ES kandidātvalstu sniegumu un progresu plašsaziņas līdzekļu brīvību aizsardzības jomā;

---

¹ ECT, *Centro Europa* 7, 2012. gada 7. jūnijs, 134. punkts.

40. aicina Komisiju nodrošināt, ka ikvienā ietekmes novērtējumā, ko veic saistībā ar jaunām iniciatīvām par tiesību aktu priekšlikumiem, tiek iekļauti kritēriji, balstoties uz plašsaziņas līdzekļu plurālismu un īpašumtiesībām;
41. pauž bažas par pārredzamības trūkumu plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību jomā Eiropā un tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību un pārvaldības pārredzamību, jo īpaši, pieprasot apraides, drukātajiem un līdzīgiem plašsaziņas līdzekļiem sniegt valstu plašsaziņas līdzekļu iestādēm, uzņēmumu reģistriem un sabiedrībai pietiekami precīzu un aktuālu informāciju par to īpašniekiem, lai ļautu noteikt plašsaziņas līdzekļu īpašuma labumguvējus un patiesos īpašniekus un līdzīpašniekus, un noskaidrot to CV un finansējumu, piemēram, turpinot izstrādāt *Mavise* datu bāzi, kas kļūtu par vienotu Eiropas reģistru un ļautu identificēt pārlietu lielas plašsaziņas līdzekļu koncentrācijas gadījumus, novērst to, ka plašsaziņas līdzekļu organizācijas slēpj kādas savas īpašas intereses, un dotu iespēju pilsoņiem pārliecināties, kādas intereses plašsaziņas līdzekļi pārstāv; aicina Komisiju un dalībvalstis pārbaudīt un kontrolēt plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesību pārredzamību un pārbaudīt, vai dalībvalstu sabiedriskajiem plašsaziņas līdzekļiem paredzētie valsts finanšu līdzekļi tiek izmantoti pārredzamā veidā un ciešā saskaņā ar Līgumu 29. protokolu; uzskata, ka īpašumtiesību pārredzamība ir svarīga plašsaziņas līdzekļu plurālisma sastāvdaļa; aicina Komisiju uzraudzīt un atbalstīt progresu, veicinot lielāku informācijas apmaiņu par plašsaziņas līdzekļu īpašumtiesībām;
42. uzsver, ka plašsaziņas līdzekļu brīvībā jāiekļauj arī brīva piekļuve plašsaziņas līdzekļiem, nodrošinot visiem Eiropas pilsoņiem platjoslas interneta efektīvu nodrošinājumu un pieejamību pieņemamā laikā un par pieņemamu cenu, turpinot bezvadu tehnoloģiju, tostarp satelīta, pilnveidošanu, lai nodrošinātu piekļuvi internetam;
43. uzsver, ka saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru iestādēm ir pozitīvi pienākumi saskaņā ar ECT 10. pantu aizsargāt vārda brīvību kā vienu no priekšnosacījumiem demokrātijas darbībai, jo „patiesi efektīva konkrētu brīvību pildīšana ir atkarīga ne tikai no valsts pienākuma neiejaukties, bet var prasīt arī pozitīvus aizsardzības pasākumus”;
44. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, Eiropas Pamattiesību aģentūrai, EDSO un Eiropas Padomes Ministru komitejai, Parlamentārajai asamblejai, Venēcijas komisijai un cilvēktiesību komisāram.